

Слова, якое апырэдзіла англамоўны „бізнэс“, — запазычанае зь нямецкай і асвоенае найперш беларускімі габрэямі. *Геішэфт* мае адценьне сакрэтнасьці — дасьведчаныя дзялкі вядуць свае справы не афішуючы іх, негалосна, з хітрымі манэўрамі, з лабай ці абходнай тактыкай. Прадаць за тое, за што купіў, — ня бізнэс. Зрабіць добры *геішэфт* — мастацтва. *Геішэфт*, як правіла, заканчваўся барышом ці магарычом.

Зрэшты, такое мастацтва на працягу апошняга стагодзьдзя ніколі асабліва не заахвочвалася. У краіне пастаянных дэфіцытаў улады пастаянна вялі змаганьне са спэкуляцыяй. Спэкулянты, а ня дрэнная эканоміка, абвяшчаліся віноўнікамі дэфіцыту. З такой падачы ўсе астатнія, хто ня меў бізнэсвай жылкі, лічылі вайну са спэкулянтамі сьвятой.

Найбольш выгадныя *геішэфты* цяпер робяцца палітычнымі мэтадамі. Продаж гарэлкі ў Расею — нішто ў параўнаньні з продажам сувэрэнітэту:

Пойдзем, хлопцы, на *геішэфты*,
Распанеем, як адзін,
Калі мы за шклянку нафты
Незалежнасьць прададзім.

Гітара

Зьміцер Бартосік

Сярэдзіна ХХ стагодзьдзя была адзначана на Беларусі неверагоднымі тэмпамі ўрбанізацыі ды русіфікацыі. І ў гэтых працэсах не апошняю была роля *гітары*.

Па гарадзкіх дварох загучалі блатныя куплеты пад славуцьця тры акорды, шляхетны інструмэнт усё часьцей называюць „лапатаю“, „балалайкаю“, а ў п’яной бойцы яна, разламная на нечай галаве, можа стаць „гішпанскім каўняром“.

Рэнэсанс *гітары* пачынаецца ў 60-х, калі ў Расеі нараджаецца жанр „аўтарскае песьні“. На інтэлігенцкіх кухнях, у атмасфэры замкнёнасьці й абранаьці, загучалі песьні Акуджавы, Высоцкага ды Галіча. У Беларусі расьце колькасьць клюбаў самадзейнае песьні. Беларускія (па пашпарце) барды намагаюцца імітаваць маскоўскіх „клясыкаў“. Беларусь у іхных песьнях прысутнічае адно як турысцкі аб’ект. Узгадваюцца радкі: „Всё леса, леса, леса Беларусіі, да погода, по-девчоночы капрізная“.

Уласна беларускім інструмэнтам *гітары* наканавана было стаць зусім нядаўна. Ці не з таго самага часу, калі спачатку загучалі „Песьняры“, а праз колькі гадоў у краіну праніклі запісы Данчыка.

Напрыканцы 80-х пачалося нараджэньне нацыянальнае бардаўскае песьні й беларускага рок-н-ролу. За які дзясятак гадоў у гэтага жанру зьяўляюцца тысячы прыхільнікаў. Свае культавыя асобы й пасярэднасьці, свае фэсты й тусоўкі.

Гітара разам са сьцягам становіцца абавязковым атрыбутам дэмакратычных мітынгаў і нацыяналістычных вячорак.

І хоць рана яшчэ казаць, што *гітара* стала выразьніцай беларускае душы, наступнае стагодзьдзе будзе безумоўна належаць ёй.